

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala, Lappeenranta
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyö

Alla Koskinen & Veronika Koskinen

Kommunikointi venäjänkielisten potilaiden kanssa akuuttitilanteissa

Opinnäytetyö 2016

Tiivistelmä

Alla Koskinen ja Veronika Koskinen

Kommunikointi venäjänkielisten potilaiden kanssa akuuttitilanteissa, 50 sivua, 2 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala, Lappeenranta

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö 2016

Ohjaajat: Yliopettaja, TtT, FT Päivi Löfman, Saimaan ammattikorkeakoulu

Venäjänkielisten potilaiden määrä Etelä-Karjalassa on melko suuri. Maahanmuuttajien lisäksi sairaalaan palveluita käyttävät turistit, jotka tulevat sairaalaan akuuttitapahtuman seurauksena, esimerkiksi aivoinfarktin tai aivoverenvuodon takia. Kielitaidon hallitseminen on tärkeä asia kommunikoinnissa potilaan ja hoitajan välillä. Potilaan ymmärtäminen helpottaa hoitotyöprosessia, vähentää hoitovirheitä ja lisää potilasturvallisuutta.

Opinnäytetyö koostuu tavoitteista, teoriaosasta, työprosessin kuvaamisesta, osastotunnin raportista ja tuotoksesta eli ohjauskorteista. Opinnäytetyön tarkoitus on parantaa kommunikointia hoitotilanteissa, hoitoa ja potilasturvallisuutta.

Opinnäytetyö on otteeltaan toiminnallinen ja se on tehty yhteistyössä Etelä-Karjalan keskussairaalan neurologisen osaston A3 kanssa. Koska tavoitteena oli parantaa kommunikointia hoitajien ja potilaiden välillä, suunniteltiin ja tuotettiin kuvalliset kortit, joissa on ohjeita ja kysymyksiä sekä venäjäksi että suomeksi. Venäjän kieltä ei-puhuvat hoitajat voivat käyttää niitä hoidon aikana. Kortteja on 25 kappaletta ja korttien kuvat on valittu niin, että ne tukevat potilaan ja hoitajan tilanneymmärrystä. Korttien valmistamisen jälkeen pidettiin osastotunti os. A3:lla, jonka aikana opastettiin hoitajia korttien käytössä. Koko opinnäytetyöprosessin aikana pidettiin opinnäytetyöpäiväkirjaa ja sen perusteella laadittiin opinnäytetyöraportti.

Osastotunnin aikana hoitajilta saatiin hyvää palautetta ja he ovat jo odottaneet saavansa käyttää kortteja työssään, myös muut Etelä-Karjalan keskussairaalan osastot ovat esittäneet kiinnostusta korttien suhteen. Osaston hoitajat ovat arvioineet kortteja toimiviksi ja tarpeellisiksi. Opinnäytetyön jatkotutkimusaiheet voivat olla korttien toimivuuden tarkistaminen osasto A3:lla esimerkiksi vuoden kuluttua.

Asiasanat: venäjänkielinen potilas, hoitaja, ohjauskortit, kommunikaatio, potilasturvallisuus, akuuttitilanne, akuutti hoitotyö

Abstract

Alla Koskinen and Veronika Koskinen

Communication with Russian-speaking patients in acutely ill situation, 50 Pages,
2 Appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services, Lappeenranta

Degree Programme in Nursing

Bachelor's Thesis 2016

Instructor: Mrs. Päivi Löfman, head senior teacher, Saimaan University of Applied Sciences

The number of Russian-speaking patients is quite large in South Karelia in Finland. In addition to immigrants, the hospitals services are also used by the tourists who need acute care for example in stroke or cerebral hemorrhage. Language skills are vital in communication between patient and nurse. Understanding the patient makes treatment process easier, decreases malpractice and increases patient safety.

The purpose of the study was to help the communication between Russian-speaking patient and nurse in acutely situation by designing and creating instruction cards.

This study was carried out in a functional method and in collaboration with neurological ward A3 in South Karelia's central hospital. Instruction cards, which included images and also instructions and questions both in Finnish and Russian, were designed and produced. These instruction cards can be used to help communication between non-Russian-speaking nurse and Russian-speaking patient. The images and questions were selected in a purpose to support and improve the understanding between patient and nurse. Once the cards were ready, information lesson was held in the A3 ward to teach and instruct the nurses in the use of cards. This thesis is based on a study journal which was written during the whole study process.

Nurses were waiting to have cards at the unit, even other units were interested to have our cards. Based on the findings of nurses the cards are needed in hospital. In the future the follow-up study could be the confirming the function of the instruction cards.

Keywords: Russian-speaking patient, nurse, communication, instruction cards, patient safety, acutely ill situation, acute care

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Monikulttuurinen hoitotyö	6
2.1	Venäjänkielisten väestön ja matkustajien määrät	6
2.2	Aikaisemmat tutkimukset	7
3	AVH-potilaat	10
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	14
5	Opinnäytetyön toteutus	14
5.1	Osaston kuvaus	16
5.2	Menetelmät	16
6	Työn tuotos	17
7	Eettiset näkökohdat	18
8	Osastotunnin raportti	19
9	Pohdinta	20
	Kuvat	22
	Lähteet	23

Liitteet

Liite 1 Saatekirje osastolle

Liite 2 Ohjauskortit

1 Johdanto

Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon. Suomessa tilapäisesti oleskelevien henkilöiden oikeudesta hoitoon on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai valtioiden välillä vastavuoroisesti sovitaan.

(Laki potilaan asemasta ja oikeuksista, 1992)

Mietittyämme tulevan opinnäytetyömme aihetta muistimme, kun toinen meistä oli Etelä-Karjalan keskussairaalan osasto A3:lla harjoittelussa, sieltä tuli ehdotus kehittää ja parantaa kommunikointia venäjänkielisten potilaiden kanssa. Koska ehdotus on tullut suoraan osastolta, päätimme toteuttaa sen toiminnallisena, jotta siitä olisi mahdollisimman paljon hyötyä sekä työntekijöille että potilaille.

Kielimuuriongelma on aika yleinen Etelä-Karjalan alueella, sillä tällä alueella asuu merkittävä määrä venäjänkielisiä maahanmuuttajia. Täällä käyvät isot määrät venäjänkielisiä turisteja.

Etelä-Karjalan keskussairaalan osasto A3 on neurologinen osasto. Suurin osa AVH-potilaista tulee akuutisti. Osastolle A3 tulee myös venäjänkielisiä potilaita, jotka ovat saaneet aivoverenhäiriön ja tarvitsevat akuuttihoitoa. Päivystyksessä työskentelee jonkin verran venäjäntaitoisia lääkäreitä ja hoitajia, mutta osastolla A3 ei ole ketään kuka osaisi venäjän kieltä. Ongelma syntyy, jos venäjänkielinen potilas kärsii neurologisista puutosoireista ja tarvitsee ohjeistusta hoitajilta, muttei ymmärrä englantia eikä suomea. Päätimme hyödyntää venäjänkielen taitoamme tekemällä käytännönläheisen opinnäytetyön tähän liittyen.

Venäjänkielinen potilas on henkilö, joka puhuu äidinkielenään venäjää tai muuta venäjänsukuista kieltä kuten ukrainaa tai valkovenäjää.

Akuuttihoito tarkoittaa äkillistä, nopeasti kehittyvää tilannetta, (Suomi sanakirja, 2014) johon potilas tarvitse äkillistä hoitoa, kuten esimerkiksi aivoinfarkti, TIA-kohtaus tai aivoverenvuoto.

2 Monikulttuurinen hoitotyö

Monikulttuurisen hoitotyön ideana on nähdä potilas yksilönä ei vain ulkomaalaisena terveyshuollon palvelua käyttävänä ihmisenä (Abdelhamid, P., Juntunen A., Koskinen L., 2010. s. 10)

Kielitaito on tärkeä väline monikulttuurisessa hoitotyössä. Etelä-Karjalan keskussairaalan osasto A3:n henkilökunta kokee venäjän kielitaidon puutteen päivittäisissä tilanteissa, koska osastolla on välillä venäjänkielisiä potilaita. Tällaisissa tilanteissa henkilökunta etsii muilta osastoilta venäjänkielisen hoitajan, lääkärin tai tilaa tulkin, mutta etsiminen vie aikaa ja akuuttitilanteissa aika ratkaisee paljon.

2.1 Venäjänkielisten väestön ja matkustajien määrät

Viime vuosina venäläisten maahanmuuttajien ja turistien määrä Suomessa on ollut merkittävä. Etelä-Karjalan terveydenhuollon asiakkaista osa on venäjänkielisiä, jotka asuvat pysyvästi Suomessa. Venäjänkielinen väestö Etelä-Karjalassa oli vuonna 2011 3410 henkilöä (Eskelinen, 2013). Osa venäjänkielisistä turisteista käyttää terveydenhuollon palveluita, esimerkiksi akuuttitilanteen sattuessa Suomen alueella. Lisäksi on terveyspalveluiden takia Suomeen tulevia turisteja, jotka matkustavat maahan saadakseen hoitoa. He käyttävät enimmäkseen yksityissektorin terveydenhuollon palveluita.

Vuonna 2015 rajaliikenne Suomen ja Venäjän maarajalla oli 9201623 matkustajaa. Itärajan liikenteestä lähes 80 % kulkee Kaakkois-Suomen rajanylityspaikkojen eli Vaalimaan, Vainikkalan, Nuijamaan ja Imatran kautta. Venäläisten matkustajien osuus itärajan kokonaisliikenteestä vuonna 2015 oli 72 %.

Vaikka Venäjän talouskriisi on laskenut matkustajien määrää, arvioidaan itärajalla rajaliikenteen olevan vuonna 2015 enimmillään vuoden 2014 tasolla (Rajavartiolaitos, 2016)

2.2 Aikaisemmat tutkimukset

Aiheesta on tehty paljon aikaisempia tutkimuksia. Yksi niistä on Ikali Karvisen *Sairaanhoitajien kuvaus hengellisestä hoitotyöstä monikulttuuristen potilaiden hoidossa* Pro gradu –tutkielma (2006). Tutkimuksen tavoitteena oli tutkia monikulttuuristen potilaiden hengelliseen hoitoon vaikuttavia tekijöitä, sairaanhoitajien asenteita ja henkilöstön koulutuksen tarpeita. Karvisen mukaan hengellinen hoitotyö herättää sairaanhoitajissa tunteita ja hoitajien pitää kyetä tulkitsemaan erilaisia uskonnollisia tapoja. Karvisen mukaan hengellistä hoitotyötä estäviä tekijöitä ovat kielitaidon tai tiedon puute. Tutkimuksen mukaan hengellistä hoitotyötä edistäviä asioita ovat sairaanhoitajan hyvät vuorovaikutustaidot ja hyvät tiedot eri kulttuureista ja uskonnoista. Hengellistä hoitotyötä voisi esimerkiksi kehittää liittämällä sitä sairaanhoitajien perus- tai jatkokoulutukseen. Lisäksi Karvinen suosittelee sairaanhoitajien resurssien lisäämistä, että hoitajilla olisi hyvät mahdollisuudet laadukkaaseen, kokonaisvaltaiseen hoitotyöhön (Karvinen 2006, s.14)

Toinen löytämämme tutkimus on Erosen, Leiposen ja Törösen *Venäläinen kulttuuri hoitotyössä – Tietopaketti venäläisestä kulttuurista ja hoitokulttuurista* opinnäytetyö (2004). Nykyään hoitotyössä kohdataan paljon ihmisiä eri kulttuureista. Tiedot eri kulttuureista auttavat ihmisiä ymmärtämään heidän tarpeitaan ja välttämään ennakkoluuloja ja ristiriitoja. Kulttuuritaustat vaihtelevat Suomessa alueittain. Kaakkois-Suomessa on paljon venäjänkielisiä potilaita. Eronen ym. kertoivat opinnäytetyössään, että tarve heidän työlleen tuli suoraan Etelä-Karjalan keskussairaalan lastenosastolta. Meidän opinnäytetyömme aihe tuli EKKS:n osasto A3:lta. Osastolla hoitajilla ja potilailla on kommunikointiongelmia ja me halusimme auttaa ratkaisemaan niitä.

Erosen, Leiposen ja Törösen (2004) opinnäytetyön tavoitteena oli lisätä hoitohenkilökunnan tietoja venäläisestä kulttuurista, hoitokulttuurista, terveyshuollosta ja hoitotyöstä. Näiden tietojen perusteella henkilökunta pystyy paremmin toteuttamaan monikulttuurista hoitotyötä. Opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: työn raportista ja tietopaketista, joka sisältää tietoja kulttuurista ja venäjän kielelle käännettyjä hoitolomakkeita.

Katri Rissanen pro gradu *Sairaanhoitajien kuvauksia monikulttuuristen potilaiden postoperatiivisesta kivun hoidosta* (2013) ja Piia Ketolan ja Jelena Mätön tutkimus *Monikulttuurinen lastenhoitotyö, Venäläistaustainen perhe sairaalassa* (2014) kuvaavat monikulttuurista hoitotyötä.

Rissanen (2013) tuo esiin yhteiskunnan muuttumisen ja monikulttuuristen potilaiden lisääntymisen. Monikulttuurinen yhteiskunta edellyttää hoitotyöntekijöiltä kulttuurisensitiivisen hoitotyön hallintaa, jotta kaikkia yhteiskunnan jäseniä pystyttäisiin hoitamaan yhtä laadukkaasti. Tutkielman tavoitteena on ollut tuottaa kuvailevaa tietoa siitä, miten sairaanhoitajat toteuttavat monikulttuuristen leikkauspotilaiden kivun hoitoa ja millaisena he kokevat näiden potilaiden postoperatiivisen kivun hoidon.

Rissanen (2013) käytti työssään harkinnanvaraista otantaa, johon osallistuivat sairaanhoitajat, joilla oli kokemuksia monikulttuuristen potilaiden postoperatiivisesta kivun hoidosta, ja jotka olivat valmiita puhumaan omista kokemuksistaan. Tutkimusaineisto hankittiin yksilöllisten puolistrukturoitujen teemahaastattelujen avulla. Haastatteluja ohjasi tarkkojen yksittäisten kysymysten sijaan teema-alueet, joka vapauttivat haastattelun tutkijan näkökulmasta ja toivat tutkittavien äänen kuuluviin. Sairaanhoitajien haastatteluista nousi esille viisi keskeistä teemaa käsittäen kivun arvioinnin ja hoidon, perheen ja kielen merkityksen sekä merkityksen hoitajien työlle.

Ketolan ja Mätön (2014) opinnäytetyö käsittelee monikulttuurista lasten hoitotyötä keskittyen venäläistaustaiseen perheeseen. Heidän tavoitteenaan oli selvittää, miten hoitohenkilökunta voisi kehittää toimintaansa eri kulttuuritaustan ja vieraan kielen omaavien perheiden välillä sekä lisätä tietoutta vuorovaikutusta edistävästä ja estävästä tekijöistä keskittyen venäläistaustaisen äkillisesti sairastuneen vastasyntyneen lapsen hoidon tarpeisiin.

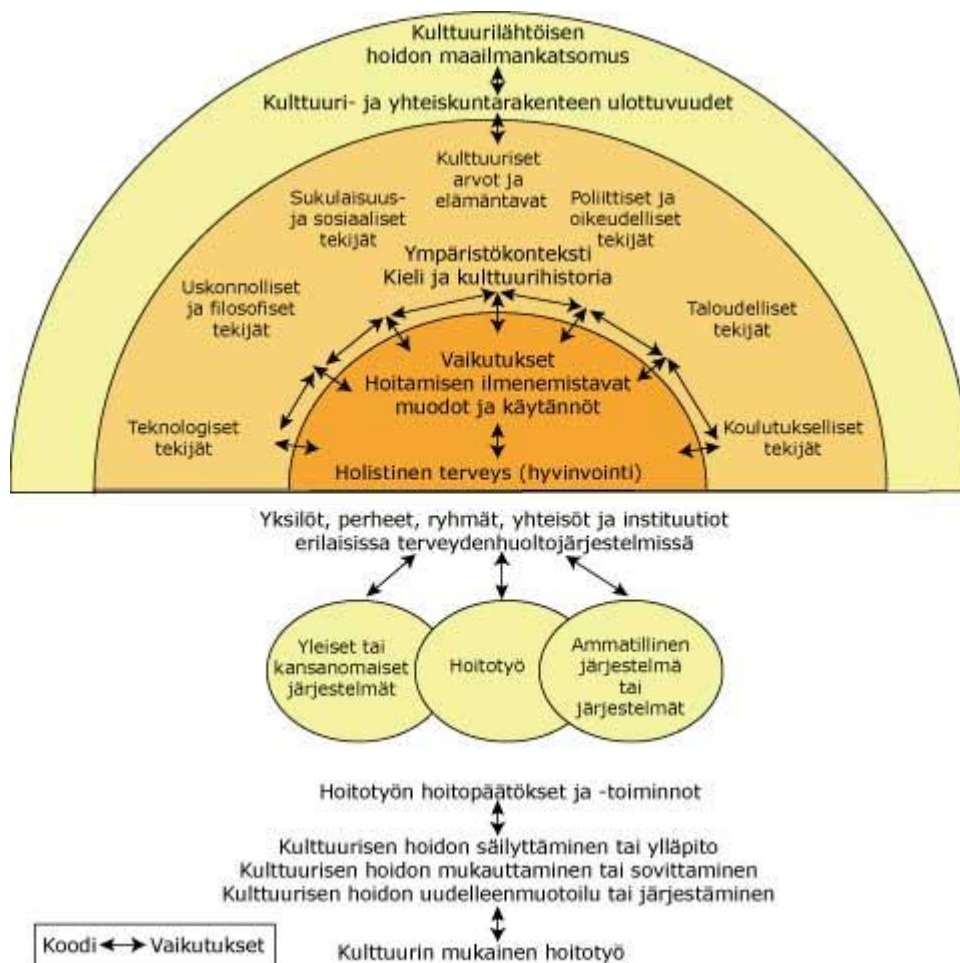
Ketolan ja Mätön (2014) opinnäytetyö tehtiin kehittämistehtävänä, tutkimusaineistona käytettiin tieteelliseen näyttöön perustuvia tutkimuksia.

Opinnäytetyön tehdessään Ketola ja Mättö (2014) huomasivat, että vastasyntyneiden lasten hoidossa ei paljonkaan ole eroja suomalaisten ja venäläisten kult-

tuurien välillä. Selvisi, että uskomusten ja perinteiden osuus oli voimakkaampaa venäläistaustaisten toiminnassa kuin suomalaistaustaisilla.

Edellä luetellut lähteet sopivat mielestämme erittäin hyvin opinnäytetyöemme pohjaksi ja antavat tietoa monikulttuurisesta hoitotyöstä.

Leiningerin auringonnousumallin (Kuva 1) mukaan ihmisiä ei voi erottaa yhteiskuntarakenteestaan tai kulttuuritaustastaan. Auringonnousumallissa on kaksi puoliskoaa, jotka vaikuttavat toisiinsa. Yhdistettyinä näistä puoliskoista muodostuu kokonainen aurinko, jonka sisältö sairaanhoitajan on ymmärrettävä pystyäkseen toteuttamaan inhimillistä hoitoa eri kulttuureista tulevien asiakkaiden kanssa. (Alexander ym. 1994, s. 420)

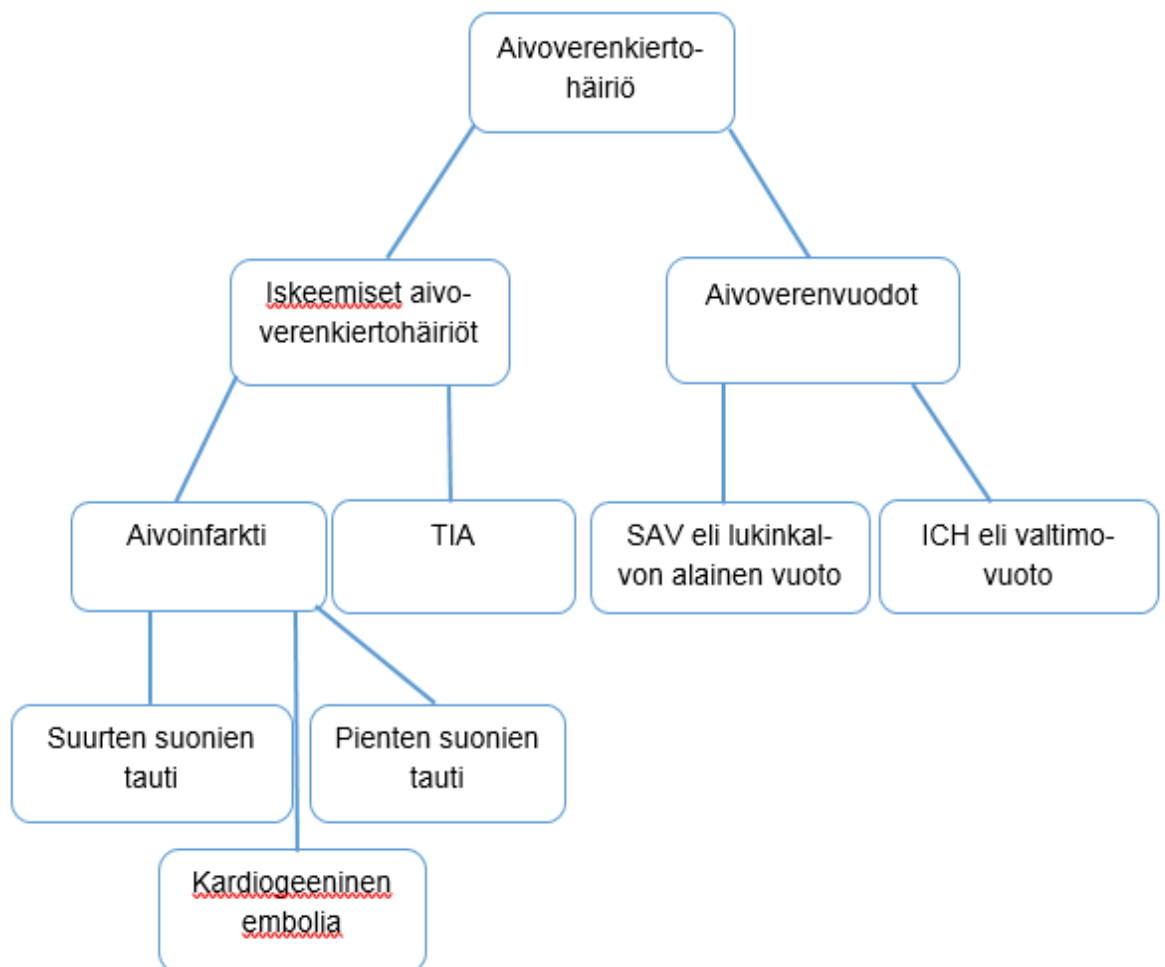

Kuva 1. Leiningerin auringonnousumalli, joka kuvaa kulttuurisen hoidon monimuotoisuutta ja universaalisuutta (Alexander ym. 1994, s.421)

3 AVH-potilaat

Aivoverenkiertohäiriöt jaetaan neljään perustyyppiin

- 1) TIA-potilas, jolla aiemmin on voinut olla ohimeneviä neurologisia oireita tai löydöksiä
- 2) Aivoinfarktipotilas, jolla tutkimushetkellä on neurologisia oireita ja löydöksiä aivoinfarktin seurauksena
- 3) ICH-potilas, jolla on neurologisia oireita ja löydöksiä aivokudokseen vuotaneen veren seurauksena
- 4) SAV-potilas, jolla on neurologisia oireita ja löydöksiä aivokalvojen ärsytystä, kuten niskajäykkyys (Ahonen, Blek-Vehkavuoto, Ekola, Partamies, Sulosaari, Uski-Tallqvist 2012. s. 354)

Kuva 2. Aivoverenkiertohäiriöiden jako (Ahonen 2010. s. 354)

TIA (transient ischemic attack) on ohimenevä aivoverenkiertohäiriö. Sen oireet muistuttavat aivoinfarktia, mutta menevät nopeasti ohi. Oireet kestävät tyypillisimmin 2 - 15 minuuttia (yleensä alle tunnin). TIA:n sairastaneista vähintään joka kolmas saa myöhemmin aivoinfarktin. TIA voi olla merkki pienestä aivoinfarktista, etenkin, jos oireet ovat kestäneet yli tunnin. (Aivoliitto 2014)

Aivoinfarkti eli aivoverisuonitukos on sairaus, jossa äkillisesti tukkeutuneen valtimon alueella aivokudos jää ilman verenkiertoa ja happea, minkä seurauksena paikallinen osa aivokudoksesta menee pysyvään kuolioon. Usein tukkeuma johtuu verihyytymästä ahtautuneessa valtimossa, mutta voi aiheutua myös esimerkiksi sydäimestä tai kaulavaltimosta tulleen hyytymästä. (Aivoliitto 2014)

Aivoverenkiertohäiriö (AVH) syntyy aivoinfarktista tai aivoverisuonen repeämän aiheuttamasta aivoverenvuodosta. AVH aiheuttaa aivojen toimintahäiriön, jonka seurauksena ilmenee esimerkiksi motorisia tai kielellisiä vaikeuksia. Aivojen toimintahäiriöitä voivat aiheuttaa myös aivovamma, aivokasvain tai aivotulehdus. (Aivoliitto 2014)

Aivot säätelevät ihmisen toimintaa. Siksi aivoverenkiertohäiriön aiheuttama kudosaivovaurio vaikuttaa sairastuneen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn. Sairastuneen oireet ja vaikutukset toimintakykyyn vaihtelevat sen mukaan, millä alueella aivoissa tapahtuma on. Oireet ja vaikutukset voivat olla joko ohimeneviä tai pysyviä ja oireet voivatkin vaihdella vähäisistä täydelliseen toispuolihalvaukseen (Ahonen 2012. s. 353). Keskushermosto saa verenkierron välityksellä happea ja sokeria. Verenkierron häiriöt johtavat nopeasti pysyviin vaurioihin. Aivoverenkiertohäiriö tarkoittaa kahta erityyppistä aivovaltimoiden tilaa: paikallista aivokudoksen iskemiaa tai paikallista aivovaltimon verenvuotoa eli hemorragiaa. (Ahonen 2012. s. 353)

ICH (Intracerebraalinen Hemorrhagia) tarkoittaa akuuttia spontaania aivojen sisäistä verenvuotoa, joka on nopeaa toimintaa vaativa hätätilanne. (Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä 2013)

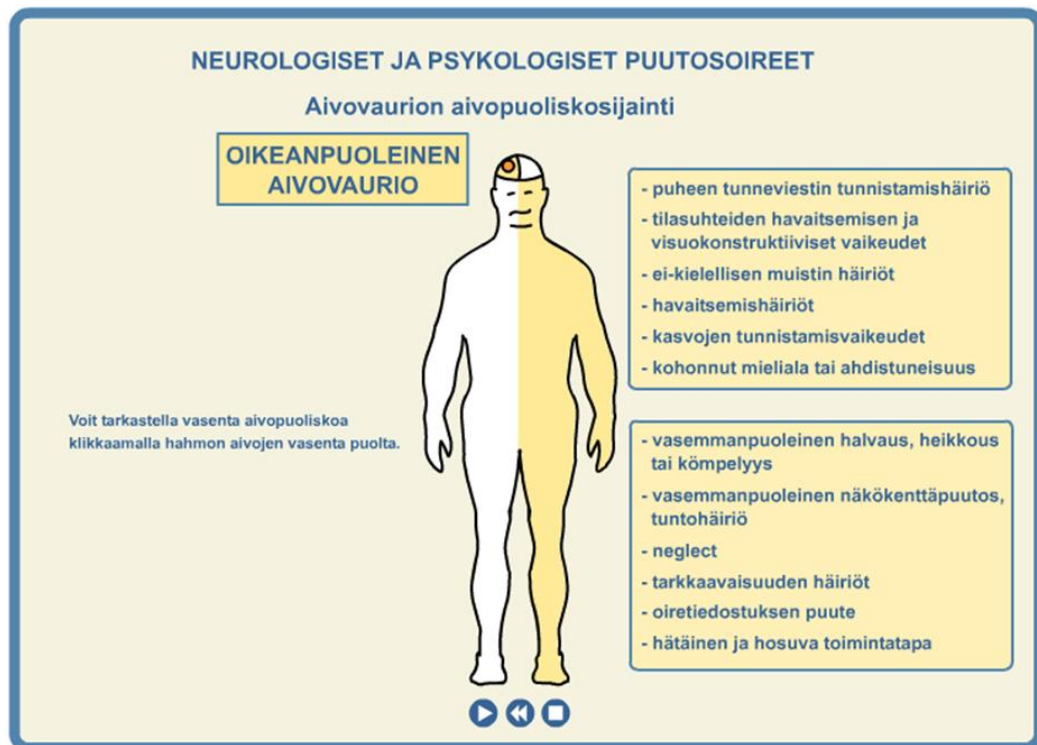
SAV tarkoittaa lukinkalvon alaista verenvuotoa, subaraknoidaalivuotoa. SAV:n aiheuttaa useimmiten aivojen pinnalla olevan valtimon synnynnäisen pullistu-

man (aneurysman) repeäminen. Vuotanut veri imeytyy vähitellen pois aivoista, mutta verenvuoto aiheuttaa kuitenkin kudოსvauriota. (Aivoliitto 2014)

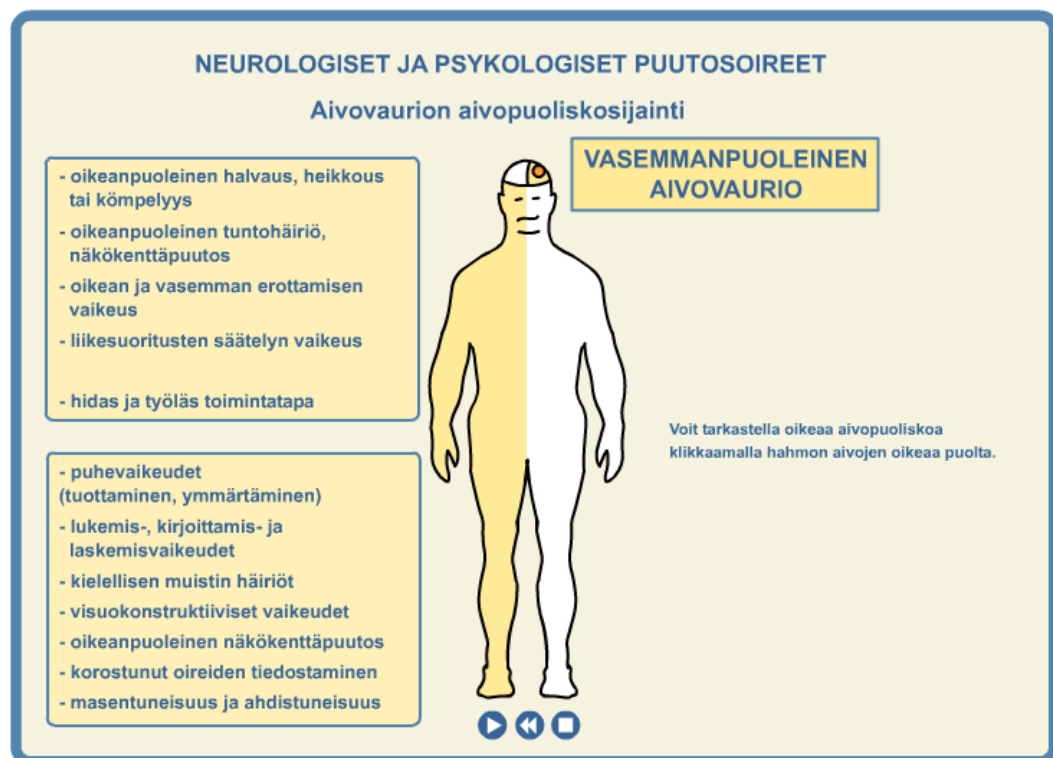
Pääosa kaikista aivoinfarkteista ilmaantuu akuutisti, ja oireet kehittyvät jopa muutamissa minuuteissa tai tunteissa (Käypä Hoito 2011) Erilaisia aivoverenkiertohäiriöön viittaavia äkillisiä oireita ovat kehon toisen puolen raajojen heikkous tai tunnottomuus, suupielen roikkuminen, puheen häiriöt, näköhäiriöt ja mahdolliset kaksoiskuvat, tasapainon hallinnan ja kävelyn vaikeutuminen ja mahdollinen kova päänsärky tai oksentelu. Useimmiten oireet ovat kivuttomia. (Aivoliitto 2014)

Aivoverenkiertohäiriöihin liittyy usein neuropsykologisia puutosoireita (kts. Kuvat 3 ja 4), joita ovat vaikeus puheen tuottamisessa ja ymmärtämisessä, lukemisessa, kirjoittamisessa, laskemisessa, muistissa, hahmotuksessa, tarkkaavaisuudessa sekä ajattelussa ja päättelyssä. Puutosoireet ovat hyvin hämmentäviä sairastuneelle, sillä häiriö ilmenee sellaisissa perustoiminnoissa, joihin on aiemmin kyennyt rutiininomaisesti. (Aivoliitto 2014) Aivoverenkiertohäiriön aiheuttama aivovaurio voi aiheuttaa erilaisia puutosoireita aivopuoliskosijaintinsa mukaan (AVH-sivusto 2003)

Kommunikointiongelmia aiheuttaa se, että aivoverenkiertohäiriön saaneella potilaalla on mahdollisesti neurologisia sekä psykologisia puutosoireet, jotka vaikeuttavat entistä enemmän kommunikointia. Alla olevista kuvista pystyy näkemään ja hahmottamaan paremmin neurologisia puutosoireita aivopuoliskosijainnista riippuen. (kts. Kuva 4)

Kuva 3. Oikeanpuoleisen aivovaurion puutosoireet

Kuva 4. Vasemmanpuoleisen aivovaurion puutosoireet

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on:

- 1) tuottaa kuvalliset kortit, joissa on ohjeita ja kysymyksiä venäjäksi sekä suomeksi, jotta venäjän kieltä puhumattomat hoitajat voisivat käyttää niitä hoidon aikana.
- 2) pitää osastotunti, jonka aikana käydään opinnäytetyömme pääkohdat läpi sekä opastetaan hoitajia korttien käytössä venäjänkielisten potilaiden hoidossa.

Opinnäytetyön tavoitteena on parantaa kommunikointia venäjänkielisten potilaiden ja hoitajien välillä.

Tutkimuksen ongelmana voi olla korttien toiminnallisuus ja käytettävyys. Emme ole tutkineet korttien toimivuutta oikeissa olosuhteissa, vaan luotamme hoitajien kokemukseen, jonka pohjalta he sanovat, että kortit toimivat kommunikointivälineinä. Korttien käyttö on myös kyseenalaista, sillä emme tiedä, tullaanko kortteja käyttämään osastolla tai onko siihen edes mahdollisuutta kaikkien työkiireiden keskellä. Tiedämme kuitenkin, että osastolla on tapana soittaa venäjän kieltä puhuvia hoitajia tai lääkäreitä osastolle avuksi, jolloin siihen menee aikaa. Korttien avulla osastolle ei välttämättä tarvitsisi soittaa ketään, ja silti hoitaja saisi tehtyä työtään potilasturvallisesti.

5 Opinnäytetyön toteutus

Opinnäytetyön aiheen valinta oli ajankohtainen. Olemme miettineet myös muita aiheita, mutta heti alussa sovimme, että työ on toiminnallinen, jolloin tulokseksi saadaan konkreettinen tuotos, minkä voidaan hyödyntää hoitotyössä. Haluaisimme, että meidän opinnäytetyömme tuotos on työelämänlähtöinen ja käytännöllinen.

Käydessämme eri aiheita läpi muistimme osasto A3:lta tulleen ehdotuksen, että he tarvitsisivat jonkinlaista ratkaisusta heidän kommunikointiongelmaansa venä-

jänkielisten potilaiden kanssa. He ehdottivat kuvallisia kortteja, joissa olisi tekstejä sekä suomeksi että venäjäksi. Otimme yhteyttä osastoon ja saimme sieltä vastauksen, että he ovat vieläkin halukkaita saamaan ohjauskortteja. Koko opinnäytetyöprosessin ajan olemme olleet yhteydessä sähköpostitse osasto A3 opiskelija-vastaavan kanssa. Olemme myös käyneet muutamaan otteeseen osastolla keskustelemassa opinnäytetyöstä. Aiheen valinta-kurssin alettua, aloitimme pitämään opinnäytetyöpäiväkirjaa, johon olemme laittaneet aina merkin-
töjä siitä mitä olemme tehneet opinnäytetyötä varten. Päiväkirjasta olemme pys-
tyneet seuramaan, missä vaiheessa mennään ja mitä pitää tehdä seuraavaksi.

Toteuttaaksemme opinnäytetyömme olemme tehneet yhteistyösopimuksen yh-
teistyökumppanimme kanssa. Yhteistyökumppanimme on Etelä-Karjalan kes-
kussairaalan (EKKS) osasto A3, joka on neurologian ja sisätautien osasto. Olemme myös hakeneet Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollonkuntayhty-
mältä tutkimusluvan.

Opinnäytetyömme alussa olemme käyneet tutustumassa osastoon, tolloin kes-
kustelimme opinnäytetyön aikataulusta. Käynnin aikana sovimme lähettävämme
saatekirjeen, jossa esittelemme itsemme ja opinnäytetyömme. Saatekirjeessä
pyysimme hoitajia keräämään fraaseja ja kysymyksiä, joita he kokevat tarvitse-
vansa hoidon tueksi. Fraasien keräys kesti neljä viikkoa, minkä jälkeen haimme
keräyslistat itsellemme ja aloimme käydä ehdotettuja fraaseja läpi. Harkitsimme
käyttävämme venäjän ja suomen kielen lisäksi myös englannin kieltä ohjauskor-
teissa, mutta päädyimme siihen ratkaisuun, että pitääksemme kortit mahdolli-
simman selkeinä ja helppolukusina oli karsittava englannin kielen pois.

Korttien kuvien valitseminen vei oman aikansa, koska tavoitteenamme olivat
mahdollisimman selkeät kuvat, jotka tukisivat potilaan tilanneymmärrystä. Kort-
tien kuvat olemme löytäneet papunet-sivuston kuvapankista, jossa on sallittu
kuvien käyttö omiin tarkoituksiin.

Opinnäytetyön toteutuksen aikana kävimme muutaman kerran opinnäytetyön
ohjauksessa ohjaavan opettajamme luona. Olemme saaneet paljon tukea ja
apua opettajaltamme ja siitä olemme kiitollisia.

Kortteja tehdessämme käytimme apunamme meidän puolisojamme, joita pyysimme lukemaan ohjeistukset venäjäksi, jotta lausumisohjeet olisivat olleet helppo lukea ilman venäjän kielen tuntemusta. Suurena haasteena on kuitenkin ollut molempien kielten mahdollisimman helppo ja ymmärrettävä muoto.

5.1 Osaston kuvaus

Osasto A3 on neurologian ja sisätautien 24-paikkainen osasto, joka sijaitsee Etelä-Karjalan keskussairaalassa. Hoidettavat potilasryhmät ovat sisätautipotilaat (ruusu, sepsis, ym.) sekä neurologiset potilaat (aivoinfarkti, TIA, aivoverenvuoto, myös epilepsia). Osastolla on stroke-unit eli 5-paikkainen tarkkailuhuone, jossa on koko ajan hoitaja paikalla. Osastolta löytyy 3-, 2- ja 1-hengen huoneita.

Osastolla tehdään töitä lääkäreiden, perus-, lähi- ja sairaanhoitajien, avh-koordinaattorin, fysioterapeuttien, toimintaterapeuttien, puheterapeuttien, neuropsykologien, sosiaalityöntekijöiden sekä kotiutushoitajien voimin.

5.2 Menetelmät

Opinnäytetyömme on toiminnallinen. Menetelmänä se tarkoittaa käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Toiminnallisen opinnäytetyön lähtökohdat ovat toiminnallisuus, teoreettinen tieto ja tutkimuksellinen tekeminen.

Toiminnallisen opinnäytetyön toteutustapana voi olla kirja, kansio, vihko, opas, portfolio, näyttely tai tapahtuma (Vilka ja Asikainen 2003, s.9). Meidän tapauksessa tuotoksena ovat kuvalliset kortit.

Käytimme opinnäytetyömme valmistusprosessissa apuna päiväkirjaa. Se on sanallisessa muodossa ja siihen olemme kirjoittaneet muistiinpanoja. Sinne olemme laittaneet ajatuksia, aikataulut, suunnitelmat, lähteet, tapaamiset, päivämäärät, ohjaavaopettajan kommentit, hoitajien toivomukset ja muut kommentit.

Lähetimme osastolle saatekirjeen, jossa kerroimme itsestämme ja meidän opinnäytöntyöstämme. Kysyimme hoitajilta heidän mielestään hoitotyössä tarvittavia fraaseja. Keräsimme hoitajilta tulleet fraasit ylös ja seuloimme ja yksinkertaistimme niitä.

Opinnäytetyön tekemisessä olemme tutustuneet myös muihin tutkimuksiin ja kirjallisuuteen. Yksi niistä on Matias Lustigin opinnäytetyö *Kielimuurin yli – apuväline ensihoitajan ja vieraskielisen potilaan välille* (2011). Opinnäytetyön aiheena on seurata ensihoitajan ja vieraskielisen potilaan kommunikointiongelmia ja etsiä niihin ratkaisuja. Opinnäytetyö on myös toiminnallinen. Sen tekijä on tehnyt lausevihkon, jossa on kahdeksalla eri kielellä kysymyksiä ja vastauksia ensihoitajan ja potilaan kommunikaatiota varten. Opinnäytetyöaiheensa valintaa Lustig perustelee ajankohtaisella ongelmalla Etelä-Karjalan alueella, sillä tällä alueella on paljon ulkomaalaisia potilaita, jotka eivät välttämättä osaa puhua suomea ollenkaan.

Olemme etsineet eri tietokannoista artikkeleita aiheesta kieliosaaminen hoitotyössä, mm. Nelli-portaalista. Yksi tulos hausta oli Pirkko Abdelhamidin, Anitta Juntusen ja Liisa Koskisen kirja *Monikulttuurinen hoitotyö* (2010), jossa käsitellään erilaisista kulttuureista peräisin olevien asiakkaiden ja hoitoalan työntekijöiden kohtaamista.

6 Työn tuotos

Työmme tuotoksena syntyi ohjauskortteja. Korttien koko on A5. Korttien värilliset kuvat on otettu papunet sivustosta, jossa kuvien käyttöä ei ole rajattu. Kortin etusivulla on isokokoinen, selkeä värillinen kuva ja kuvan alla on fraasi venäjäksi, josta potilas pystyy sen itse lukemaan. Etusivun tekstien fontti on isokokoinen (fontti Arial 36). Kortin takana on sama fraasi suomeksi, venäjäksi ja myös lausuntaohjeet latinalaisin kirjaimin.

Etelä-Karjalan keskussairaalan osasto A3 on saanut kortit sähköversiona, jolloin osasto voi itse tulostaa ja laminoi niitä. Osastonhoitaja on luvannut kustantaa yhden korttipakan laminoinnin. Kortteja on kaikkiaan 25 kappaletta. Kortteja säilytetään helposti saatavassa paikassa.

Työvaiheessa olemme olleet yhteydessä osastoon, jolloin heillä on ollut sananvaltaa korttien ulkomuotoon ja toimivuuteen liittyen. Heillä on myös ollut mahdollisuus vaikuttaa korttien sisältöön.

Kortit tehdään potilaiden ja hoitajien käytettäväksi. Kortit ovat isokokoisia ja selkeitä, sillä AVH-potilailla voi olla näkö- ja ymmärtämishäiriöitä. Korttien fraasit ovat yksikertaiset, lisäksi korteissa käytettävät kuvat tuovat selkeyttä fraasien ymmärtämiseen.

Korttien tekoprosessissa olemme ottaneet yhteyttä osasto A3:een ja työstäneet heidän kanssaan tiiviissä yhteistyössä kortteja ottaen huomioon niiden toiminnallisuuden ja työlähtöisyyden.

Työprosessissa olemme muuttaneet korttien fraasien ja lauseiden rakennetta ottaen huomioon venäjänkielen lausunta erot Suomeen verrattuna. Venäjän kielen sanoissa saattaa olla peräti kolme konsonanttia peräkkäin, minkä on vaikea lausua heille, jotka eivät puhu venäjää.

Korttien valmistumisen jälkeen pidimme osastotunnin, jossa me esittelimme opinnäytetyömme sekä opastimme hoitajia korttien käytössä. Olemme harjoitelleet korttien lukemista yhdessä. Tunnin loputtua otimme vastaan kommentteja hoitajilta ja keskustelimme aiheesta. Opiskelijavastaava on täyttänyt opinnäytetyön arviointilomakkeen työelämän edustajalta.

7 Eettiset näkökohdat

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (17.8.1992/785) antaa jokaiselle ihmiselle kansalaisuudesta ja äidinkielestä riippumatta oikeus päästää hoitoon. Eettisten periaatteiden lähtökohtana on ihmisen kunnioittaminen. Ihmisiä tulee kunnioittaa riippumatta kansalaisuudesta, sukupuolesta, iästä, uskonnosta, alkuperästä, mielipiteistä tai kyvyistä. Terveysalan henkilökunnan pitää kohdella kaikkia potilaita tasa-arvoisesti. Terveystieteiden henkilökunnan on ymmärrettävä potilasta, hänen hoidon tarpeitaan ja varmistettava, että hän on ajan tasalla omasta hoidostaan ja niistä toimenpiteistä mitä hänelle tehdään. Hoitajat hoitavat jokaista potilasta yhtä hyvin ja kunkin yksilöllisen hoitotarpeen mukaan, riippumat-

ta potilaan terveysongelmasta, kulttuurista, uskonnosta, äidinkielestä, iästä, sukupuolesta, rodusta, ihon väristä, poliittisesta mielipiteestä tai yhteiskunnallisesta asemasta. (Sairaanhoitajaliitto 2014)

Suomessa toimii valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE. Sen tehtävänä on käsitellä sosiaali- ja terveysalaan sekä potilaan ja asiakkaan asemaan liittyviä eettisiä kysymyksiä periaatteelliselta kannalta ja antaa suosituksia. ETENE:n toiminta perustuu potilaslakiin ja lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista. Neuvottelukunnan toiminnan tarkoituksena on potilaan ja asiakkaan perusoikeuksien, ihmisarvon, itsemääräämisen, yhdenvertaisuuden, oikeudenmukaisuuden sekä hyvän hoidon, hoivan, palvelun ja kohtelun edistäminen sosiaali- ja terveysalalla. (Etene 2015)

Olemme käyttäneet opinnäytetyössämme uusia luotettavia lähteitä. Teoreettiset tiedot otettiin kirjoista, pro-graduista ja opinnäytetöistä. Käytimme tiedonhakuun internetin ohella Saimaan ammattikorkeakoulun kirjastoa. Olemme arvioineet jokaisen tietolähteen luotettavuutta.

Olemme tehneet opinnäytetyön vastuullisesti ja avoimesti. Olemme olleet tiiviissä yhteistyössä osaston kanssa. Olemme kunnioittaneet hoitajien kokemuksia ja ammattitaitoa.

Kielen kääntämisessä olemme käyttäneet meidän omaa venäjänkielen osastamme. Venäjä on meidän molempien äidinkieli. Lisäksi Saimaan ammattikorkeakoulun kielikeskuksen opettajat ovat tarkistaneet korttien tekstit.

8 Osastotunnin raportti

Olemme pitäneet osastotunnin osasto A3:n kahvihuoneessa. Osastolla on ollut tiedote osastotunnista. Kaikkiaan osastotuntiin osallistui 10 hoitajaa ja sairaanhoitajaopiskelijaa mukaan lukien opiskelijavastaava sekä osastohoitaja.

Osastotunnin alussa esittelimme itsemme ja työmme. Sen jälkeen kävimme kortit läpi ja pyysimme hoitajia lausumaan tekstit venäjäksi meidän avustamina.

Lausumisohteet osoittautuivat helppolukuisiksi, ja hoitajat uskalsivat lausua ne ääneen. Osastotunnin lopussa keskustelimme ja arvoimme korttien toimivuutta. Hoitajien mielestä ne tulevat käyttöön ja he kehuivat kortteja. Heidän mielestään kortit ovat selkeitä ja helppolukuisia sekä helppokäyttöisiä.

Osastotunnin aikana teimme kyselyn, jolloin hoitajilla oli viimeinen mahdollisuus vaikuttaa korttien sisältöön. Kysely oli suullinen ja kirjasimme vastaukset päiväkirjaan, minkä jälkeen olemme tehneet tarvittavat muutokset hoitajien vastauksien perustella ohjauskortteihin.

9 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä kuvalliset ohjauskortit Etelä-Karjalan keskussairaalan neurologiselle osastolle A3. Osaston henkilökunnan toivomuksien perustella käännsimme korttien fraasit venäjäksi. Olemme valinneet korttien tekstien tueksi selkeät kuvat. Olemme myös keskustelleet ja arvioineet korttien toiminnallisuutta yhdessä osaston hoitajien kanssa osastotunnilla.

Kuvalliset kortit parantavat kommunikointia venäjänkielisten potilaiden ja hoitavan henkilökunnan kesken akuuttitilanteissa, silloin kun esimerkiksi paikalla ei ole tulkkia tai venäjää puhuvaa hoitajaa/lääkärää.

Aloittaessamme päätimme tehdä ohjauskortit osasto A3:a varten, mutta muilta osastoilta tuli kiinnostusta kortteja kohtaan, joten olemme lähettäneet kortteja mm. EKKS:n päivystykseen.

Mielestämme opinnäytetyön tekoprosessi oli mielenkiintoinen ja opettavainen. Se oli samalla myös haastava suomen ja venäjän kielten erilaisuuden vuoksi.

Toivomme, että kortit ovat toimivia ja hyödyllisiä hoitohenkilökunnan kannalta. Haluamme myös kehittää potilasturvallisuutta niin, että potilaan äidinkieltä, tarpeita ja toiveita otetaan huomioon.

Jatkotutkimuksena voisi olla korttien käytettävyyssaste, jolloin tarkistetaan korttien käyttöä osastoilla sekä mahdollisesti tutkitaan hoitajien tyytyväisyyttä kortteihin. Jatkotutkimuksena voisi myös tehdä lisäkortteja, jotka erikoistuvat muihin aloihin kuin neurologiaan.

Kuvat

Kuva 1. Leiningerin auringonnousumalli, joka kuvaa kulttuurisen hoidon monimuotoisuutta ja universaalisuutta (Aleksander 1994, s. 421)

Kuva 2. Aivoverenkiertohäiriöiden jako (Ahonen 2010. s. 354)

Kuva 3. Oikeanpuoleisen aivovaurion puutosoireet
http://koulut.tampere.fi/materiaalit/avh/3_link2.html

Kuva 4. Vasemmanpuoleisen aivovaurion puutosoireet
http://koulut.tampere.fi/materiaalit/avh/3_link2.html

Kaikki korttien kuvat: Papunet <http://papunet.net/materiaalia/kuvapankki>

Lähteet

Abdelhamid, P., Juntunen, A. & Koskinen, L. 2010. Monikulttuurinen hoitotyö. Helsinki: WSOYpro Oy. 1. painos.

Aivoliitto 2014. <http://www.aivoliitto.fi/> Luettu 12.12.2014

Ahonen, O., Blek-Vehkaluoto, M., Ekola, S., Partamies, S., Sulosaari, V. & Uski-Tallqvist, T. 2012. Kliininen hoitotyö. Helsinki: Sanoma Pro Oy. 1. painos.

Alexander, J., Andrews-Robards, K., Beagle, C., Butler, P., Dougherty, D., Solotkin, K. & Velotta, C. 1994. Madeleine Leininger: Kulttuurilähtöisen hoidon teoria. Teoksessa Marriner-Tomey, A. (toim.) Hoitotyön teoreetikot ja heidän työnsä. Helsinki: Sairaanhoitajien koulutussäätiö.

Eronen, L., Leiponen, I. & Törönen A. 2004. Venäläinen kulttuuri hoitotyössä. Tietopaketti venäläisestä kulttuurista ja hoitokulttuurista. Opinnäytetyö. Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu.

Eskelinen, H. 2013.

<http://www.poketti.fi/documents/1023907/1024235/Joensuu+1503+2013+Heikki+Eskelinen.pdf/c64120b7-bf99-470d-b0ec-6178e3598e06> Luettu 12.12.2014

Etene 2015. <http://www.etene.fi/fi> Luettu 24.2.2015

Monikulttuurinen työyhteisö:

<http://estudio.edupoli.fi/moty/index.asp?bid=111&book=MoTy&id=715&kat=Etusivu>. Luettu 15.3.2015

Kanerva, K. & Pinonummi, N. 2013. Vieraasta kulttuurista peräisin olevan perheen kohtaaminen lasten ja nuorten poliklinikalla: koulutustilaisuus poliklinikan henkilökunnalle. Opinnäytetyö. Helsinki. Metropolia ammattikorkeakoulu.

Karvinen, I. 2006. Sairaanhoitajien kuvaus hengellisestä hoitotyöstä monikulttuuristen potilaiden hoidossa. Pro-gradu-tutkielma. Kuopion yliopisto.

Ketola, P. & Mätö, J. Monikulttuurinen lastenhoitotyö, Venäläistaustainen perhe sairaalassa. 2014. Helsinki. Metropolia. Opinnäytetyö.

Käypä hoito 2011.

<http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suosituksset/suositus?id=hoi50051#s7> Luettu 13.01.2015

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 17.8.1992/785

Leininger, M 2002. Transcultural nursing: concepts, theories, research and practices. New York: McGraw-Hill.

Leino-Kilpi, H. & Välimäki, M. 2009. Etiikka hoitotyössä. Helsinki: WSOY. 5., painos.

Lustig, M. 2011. Kielimuurin yli – apuväline ensihoitajan ja vieraskielisen potilaan välille. Opinnäytetyö. Saimaan ammattikorkeakoulu.

Papunet 2016. <http://papunet.net/materiaalia/kuvapankki>

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
2013.<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:owZQIHJdihUJ:www.pshp.fi/download/noname/%257B49938AD1-143D-479E-8EB3-A38951B24E68%257D/17803+&cd=1&hl=fi&ct=clnk&gl=fi> Luettu 26.02.2015

Rissanen, K. Sairaanhoitajien kuvauksia monikulttuuristen potilaiden postoperatiivisesta kivun hoidosta. 2013. Itä-Suomen yliopisto. Pro-gradu tutkielma.

Rajavartiolaitos 2016,
http://www.raja.fi/download/61318_Rajanylitystilasto_2015.pdf?46cf2a52515dd388 Luettu 10.4.2016

Sairaanhoitajaliitto 2014. <https://sairaanhoitajat.fi/jasenpalvelut/amatillinen-kehittyminen/sairaanhoitajan-eettiset-ohjeet/> Luettu 20.12.2014

Suomi sanakirja 2014. <http://www.suomisanakirja.fi/akuutti> Luettu 28.12.2014

Tilastokeskus 2015. http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html
Luettu 7.2.2015

Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä:
Tammi.

Saatekirje

Hei,

osaston A3 hoitajat, olemme sairaanhoitaja-opiskelijoita ja teemme osastonne kanssa yhteistyötä opinnäytetyömme tehdessämme.

Opinnäytetyön tavoitteena on edesauttaa kommunikointia venäjänkielisten potilaiden kanssa teidän osastolla. Tarkoituksena on tuottaa kuvalliset kortit, joissa on fraaseja suomeksi sekä venäjäksi, jotta venäjän kieltä ei-puhuvat hoitajat voisivat käyttää niitä hoidon aikana. Sen lisäksi tarkoituksena on pitää osastotunti, jonka aikana me opastamme korttien käytössä.

Tarvitsemme apuanne fraasien keräämisessä. Joten jos mielessänne on jokin fraasi/lause jota tullette tarvitsemaan venäjänkielistä potilasta hoitaessa, niin olkaa hyvät ja laittakaa ne tähän alle. Fraasit voivat olla esimerkiksi ”Lääkäri on kohta tulossa luonne”, ”Haluatteko vessaan?” tai ” Teidän pitää pysyä sängyssä siihen asti kun lääkäri antaa luvan nousta”.

Fraasien kerääminen loppuu viikolla 49, joten laittakaa ne ystävällisesti paperille ennen sitä. Kiitämme teitä jo etukäteen.

Terveisin Veronika Koskinen SH-K13 ja Alla Koskinen SHK14M

Tarvittaessa voitte olla meihin yhteydessä sähköpostitse:

Fraasit:

Fraasit (jatkuu)

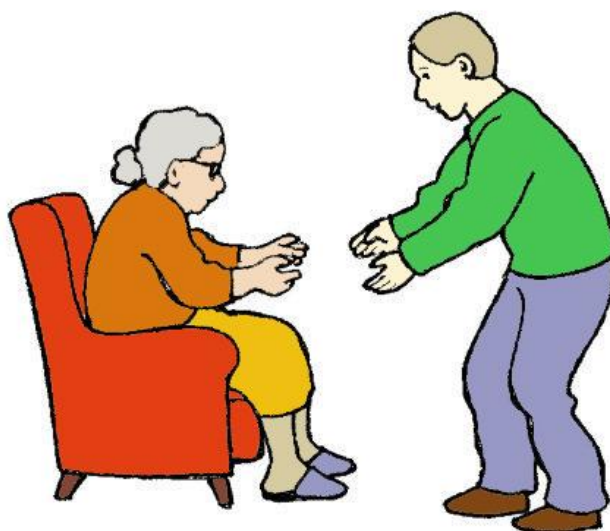

Вам нельзя есть и пить

Teidän pitää olla ravinnotta ja juomatta

Вам нельзя есть и пить

Vam nilzja jest i pit

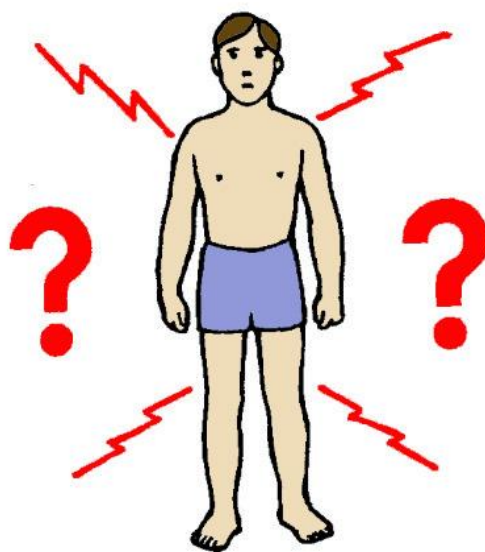

Встаньте, пожалуйста

Nouskaa seisomaan

Встаньте, пожалуйста

Vstante, pasaalusta

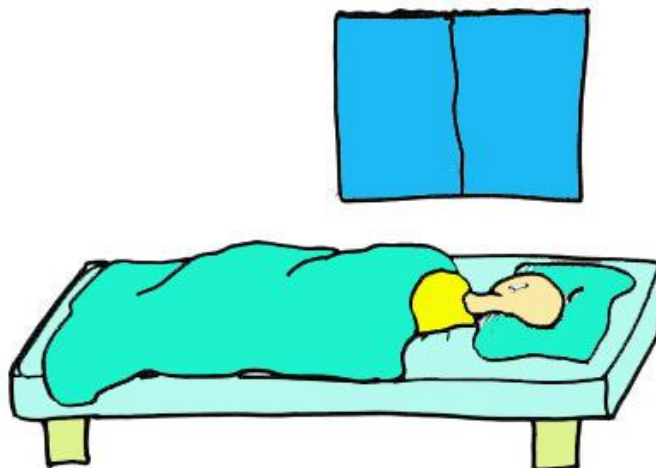
Где у вас болит?

Покажите?

Missä on kipua? Näyttäkää.

Где у вас болит? Покажите?

Gde u vas balit? Pakasite?

Лежите в постеле до
разрешения врача

Teidän pitää olla vuodelevossa,
kunnes lääkäri antaa luvan nousta

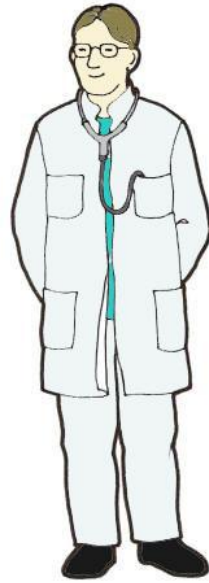
Лежите в постеле до разрешения
врача

Lesite v postele do rasresenija vratsa

*Глотание не
безопасно*

Nieleminen ei ole turvallista
Глотание не безопасно
Glottanie nie bezopasna

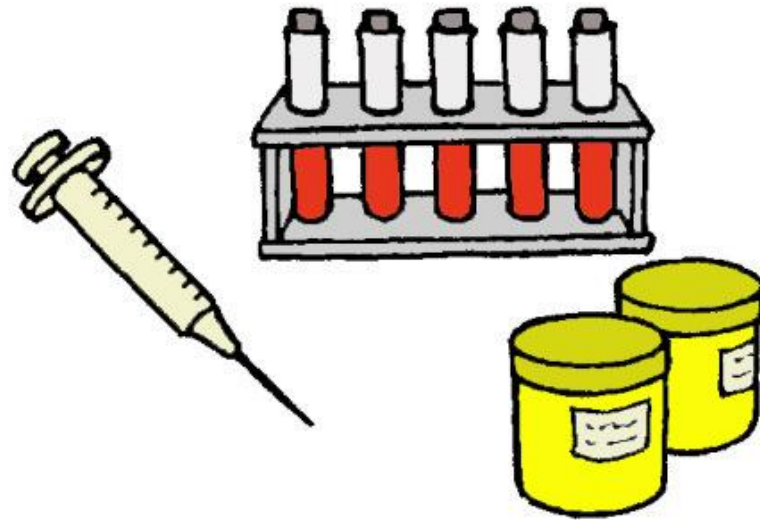

Обход врача утром

Lääkärinkierto on joka aamu

Обход врача утром

Obhot vratsa utram

Анализ крови

Verikokeiden ottaminen

Анализ крови

Analisis krovi

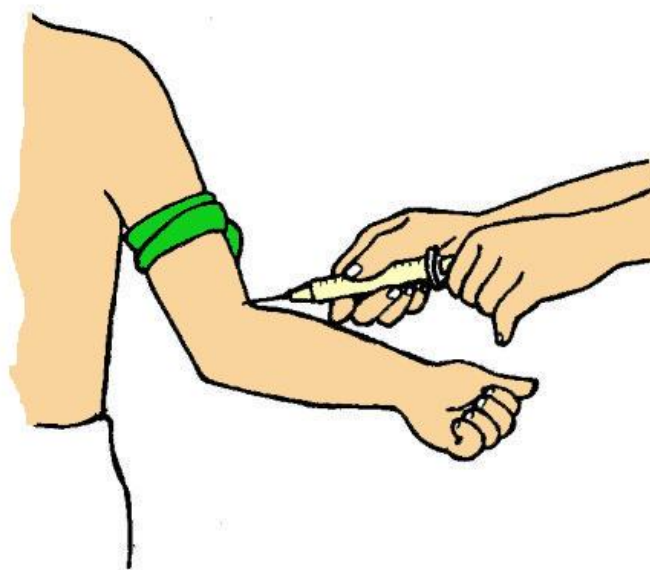

Вам плохо?

Onko pahoinvointia?

Вам плохо?

Vam plohа?

Не шевелитесь, ставим
канюлю

Olkaa paikoillanne, laitamme
kanyylin

Не шевелитесь, ставим канюлю
Ne sevelites, stavim kanyly

Onko allergioita (ruoka, lääke)?

Аллергии?

Allergii?

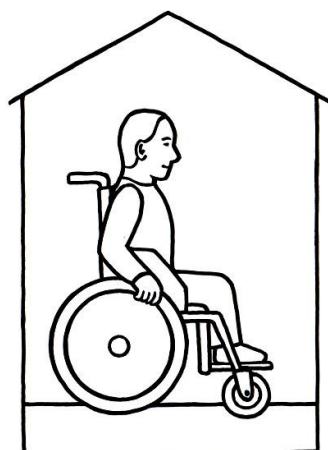

Лекарство от боли

Kipulääke

Лекарство от боли

Lekarstva ot boli

Передвигайтесь на
инвалидном кресле

Teidän on liikkuttava pyörätuolilla
Передвигайтесь на инвалидном
кресле

Peredvigajtes na invalidnom kresle

Ette saa kävellä

Нельзя ходить

Nelzja hadit

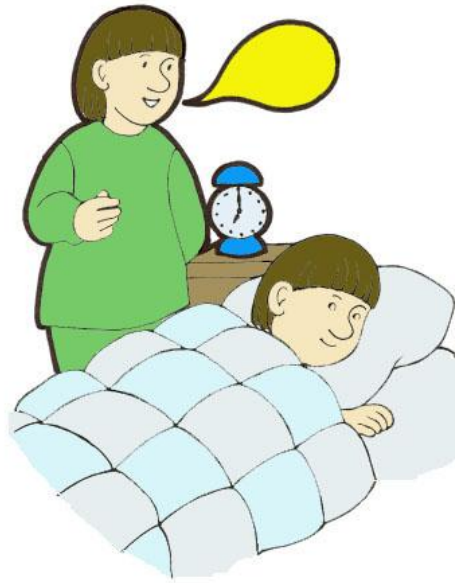

Спасибо

Kiitos

Спасибо

Spasiba

Доброе утро!

Hyvää huomenta!

Доброе утро!

Dobrae utra!

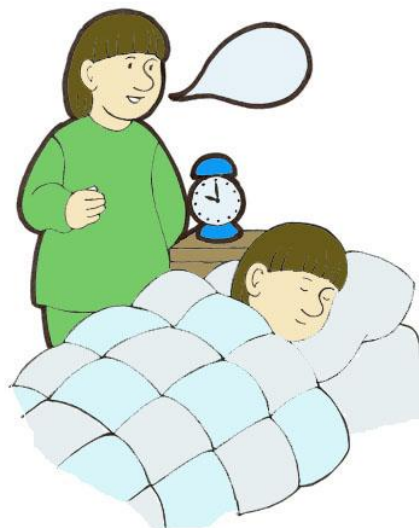

Добрый день!

Huvää päivää!

Добрый день!

Dobrij dien!

Спокойной ночи!

Hyvää yötä!

Спокойной ночи!

Spokojnoj notci!

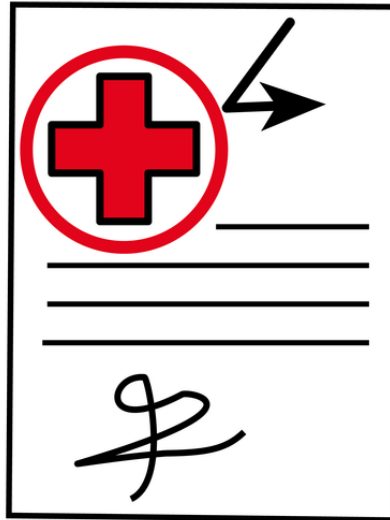

Пригласим переводчика

Pyydämme tulkin paikalle

Пригласим переводчика

Priglasim perevotsika

У вас есть страховка?

Onko teillä vakuutus?

У вас есть страховка?

U vas jest strahovka?

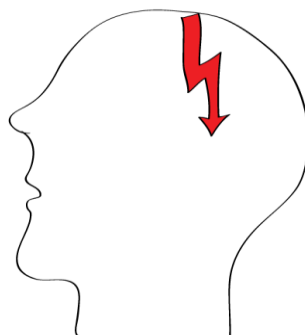

У вас есть родные в
Финляндии?

Onko teillä omaisia Suomessa?

У вас есть родные в Финляндии?

U vas est rodnie v Finlandii?

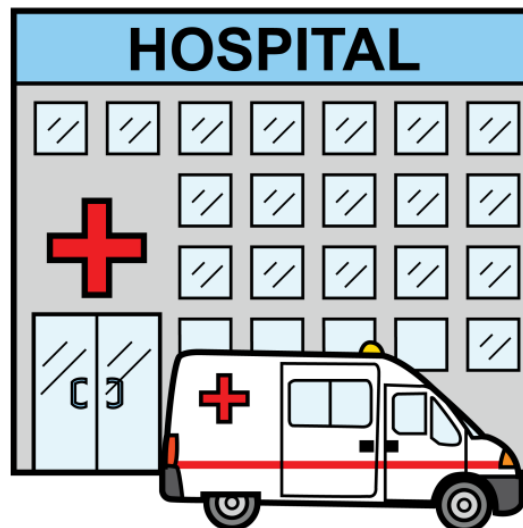

У вас
инсульт/кровоизлияние
В МОЗГ

Teillä on aivoinfarkti/aivoverenvuoto

У вас инсульт/кровоизлияние в мозг

U vas insult/ krovoisljanie v mosk

Вы в больнице (в
Финляндии)

Olette sairaalassa (Suomessa)

Вы в больнице (в Финляндии)

Vi v balnitse (v Finlandii)

Вы хотите в туалет?

Onko teillä vessahätä?

Вы хотите в туалет?

Vi hatite v tualet?

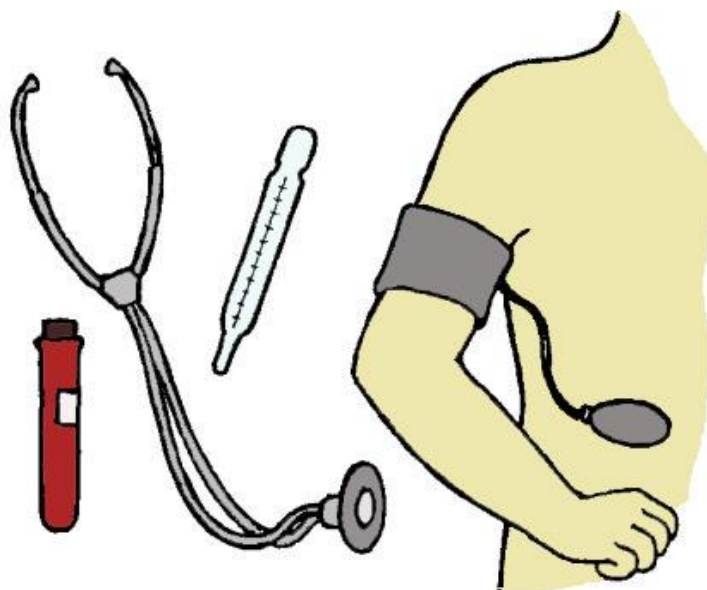

Вы хотите пить?

Onko teillä jano?

Вы хотите пить?

Vi hatite pit?

*Обследования (рентген,
томография)*

Tutkimukset (röntgen/ TT)

Обследования (рентген,
томография)

Absledavanie (rentgen, tomografia)